

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського

З В І Т
ПРО РОБОТУ БІБЛІОТЕКИ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
за 2019 рік

Формування та організація фонду бібліотеки

Бібліотека ЛДУФК імені Івана Боберського виконує своє основне завдання – створення, збереження, організацію доступу та використання інформаційних ресурсів, які відповідають навчальному та науковому процесам в університеті.

Стратегічними напрямками роботи бібліотеки у 2019 році були:

- оптимізація кількісно-якісної складової бібліотечного фонду;
- забезпечення нових технологічних рішень аналітико-синтетичного опрацювання інформації;
- удосконалення форм і методів бібліотечного обслуговування;
- проведення інформаційно-аналітичного, бібліометричного моніторингу;
- автоматизація бібліотечних процесів.

В напрямку кількісно-якісної складової бібліотечного фонду бібліотека надавала користувачам різноманітну друковану та електронну інформацію; поповнювала фонд виданнями на різних носіях інформації, використовуючи такі джерела надходження як передплата періодичних видань, дарунки та електронні документи.

В напрямку забезпечення нових технологічних рішень аналітико-синтетичного опрацювання інформації співробітники бібліотеки здійснювали опрацювання нових надходжень, відображаючи їх в електронному каталозі з використанням автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АБІС) "УФД/Бібліотека".

В напрямку вдосконалення форм і методів бібліотечного обслуговування продовжилася робота з реалізації концепції відкритого доступу до результатів наукових досліджень професорсько-викладацького складу шляхом сканування навчальних, наукових та інших документів в електронний репозитарій університету.

В напрямку організації та проведення інформаційно-аналітичного та бібліометричного моніторингу вивчалися документні інформаційні потоки, наявність публікацій науковців університету в міжнародних реферативних базах даних і наукометричних пошукових системах Scopus, Web of Science, Google Scholar. Здійснювався аналіз рейтингів університету, кафедр, професорсько-викладацького складу і представлення цих показників на сайт університету в рубрику „Рейтинги”.

В напрямку автоматизації бібліотечних процесів продовжувалася робота з формування електронного каталогу та електронного репозитарія.

Фонд бібліотеки ЛДУФК імені Івана Боберського є універсальним та багатогалузевим.

На 01.01.2020 року він налічує **103121** одиницю зберігання. З них: книг – 72675, електронних документів – 22201 (репозитарій) та 82 електронних носія із записом. За цільовим призначенням найбільша частина бібліотечного фонду – спортивна і суспільна література – 33,7%. Іншої: наукова – 29,4%, навчальна – 16,3%, художня – 7,5%, електронні документи – 13,1% .

Таблиця 1. Фонд бібліотеки на 1 січня 2020 року

Назва	Кількість прим.	Відсотки
<i>за видами</i>		
книг	72675	70,5%
періодичних видань	3811	3,7%
неопублікованих документів	4352	4,3%
електронних носіїв із записом	82	0,10%
мережні документи	22201	21,5%
<i>за мовами</i>		
державною	45370	44,0%
іноземною	57751	56,0%
у т. ч. російською	48790	84,4%
<i>за цільовим призначенням</i>		
наукових	30252	29,4%
навчальних	16734	16,3%
електронних	13607	13,1%
художніх	7772	7,5%
інших (спортивних і суспільних)	34756	33,7%

Основним джерелом поповнення фонду бібліотеки у 2019 році були дарунки та електронні документи. Протягом року до бібліотеки надійшло:

- 458 прим. видань, назв – 279;
- 230 періодичних видань: журналів – 150, комплектів газет – 80;
- 6 дисків;
- 97 неопублікованих документів;
- 7194 мережних локальних документів;

Коштів на придбання книг університет не витратив.

Передплати електронних баз даних не було.

Коштів на гранти та проекти не залучено.

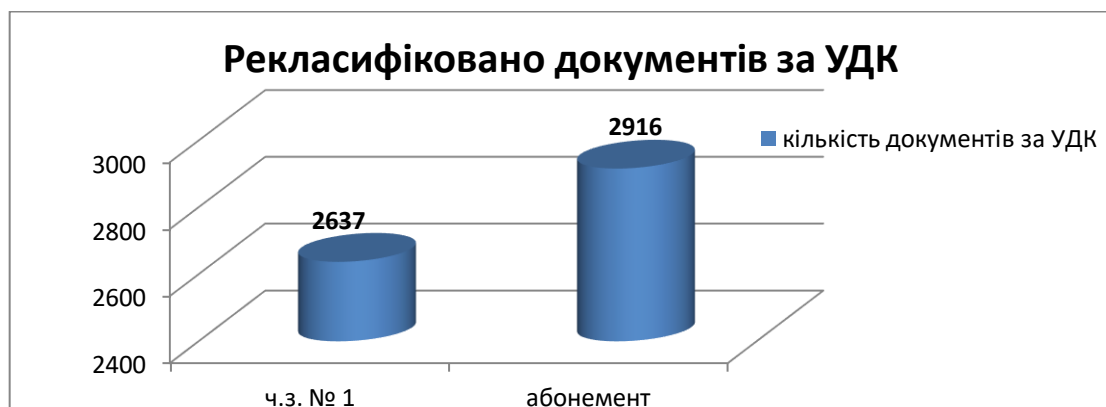
Платні послуги бібліотека не здійснювала.

За кошти держбюджету бібліотека отримала доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

Оновлення фонду бібліотеки за 2019 рік склало 7,4%.

Продовжилася рекласифікація видань за УДК в читальній залі № 1 та абонементі. Здійснювали рекласифікацію видань 3 бібліотекаря: провідний бібліотекар читальної зали № 1 та два бібліотекаря абонементу.

Таблиця 2. Рекласифікація фонду за УДК у 2019 році

Збереження книжкового фонду бібліотеки було одним з основних завдань читальних залів та абонементу. У читальній залі № 1 здійснено планову перевірку фонду, складено акт. В абонементі застосовувалися наступні заходи збереження книжкового фонду: перевірка наявності книг; знепилення; реставрація пошкоджених видань власними силами; робота з попередження та ліквідації заборгованості читачів. У 2019 році встановлено 62 боржника, на формулярах яких зареєстровано 147 примірників літератури. Складено акт, здійснено телефонування боржникам та sms-повідомлення.

Для проходження ліцензування університету бібліотека виконала 4 комплексні довідки з книгозабезпечення та наявності фахових періодичних видань за відповідними спеціальностями для факультетів: терапії та ерготерапії, туризму, педагогічної освіти та фізичної культури і спорту.

Обслуговування користувачів та документовидача

Бібліотечно-інформаційним обслуговуванням були охоплені всі категорії користувачів, у т. ч. й віддалені.

Обслуговування користувачів бібліотеки здійснювалося в абонементі, трьох читальних залах (кількість посадкових місць – 100), віддалені – через електронний репозитарій, електронний каталог та веб-сторінку бібліотеки. Це створювало оптимальні умови для підвищення якості інформаційної підтримки освітньої діяльності студентів та науково-дослідної роботи науковців, створення комфортного віртуального та фізичного середовища для всіх користувачів.

За звітний період кількість читачів за єдиною реєстрацією склала 6289 осіб, зокрема 3857 осіб за читацькими формулярами (студентів – 3451), 2732 – віддалені користувачі. Всіма підрозділами бібліотеки було обслуговано 164913 користувачів (40921 користувачів у стінах бібліотеки, 9107 – через сторінку бібліотеки, через мережі – 105295, 204 – через масові заходи.

Книговидача становила 335894 од., з них:
книг – 49716 од.,
періодики – 2189 прим.,
неопублікованих видань – 1176,
електронних носіїв із записом – 90,
мережних документів – 282723.

Під час обслуговування бібліотека пропонувала своїм користувачам:

- доступ до електронного каталогу в режимі онлайн;
- користування друківаними документами з фонду бібліотеки в читальних залах та абонементі;
- доступ до наукометричних баз даних в читальній залі № 2;
- доступ до електронного репозитарія університету в режимі онлайн та з комп'ютерів читальної зали № 2;
- довідки та консультації щодо ресурсів та діяльності бібліотеки телефоном, електронною поштою, фізичним зверненням;
- уточнюючі та тематичні довідки з використанням фонду бібліотеки;
- індивідуальні консультації щодо користування ресурсами бібліотеки;
- лекції, семінари та тренінги з інформаційної культури та оформлення кваліфікаційних і наукових праць за державним та міжнародними стилями;
- індексування наукових тем за УДК та присвоєння авторського знаку для друкованих видань.

Таблиця 3. Основні показники роботи з обслуговування користувачів

Назва підрозділу	Обслуговано користувачів (% співвіднош. до заг. показників)	Документовидача (% співвіднош. до заг. показників)
абонемент	23485 (14,3%)	28413 (8,5%)
читальна зала № 1	2992 (1,8%)	5583 (1,66%)
читальна зала № 2	13338 (8,09%)	11665 (3,4%)
читальна зала № 3	1106 (0,64%)	1492 (0,44%)
бібліографи	204 (0,12%)	310 (0,10%)
електронні мережі	123788 (75,06%)	288431 (85,9%)
Разом	164913	335894

Найбільші показники з обслуговування та документовидачі користувачів показали електронні мережі (обслуговування – 75,06%, книговидача – 85,9 %). У стінах бібліотеки найбільший показник – в абонементі (обслуговано 14,3% користувачів, книговидача – 8,5%), а серед читальних залів – на першому місці читальна зала № 2 (обслуговано 8,09% користувачів від загальної кількості, книговидача склала 3,4%).

Довідково-бібліографічна робота та інформаційне обслуговування

були спрямовані на дослідження документних джерел, підготовку бібліографічних покажчиків, надання довідок та консультацій, індексування наукових тем за УДК, надання авторських знаків документам, перевірку бібліографічного опису інформаційного джерела, аналітичний опис періодичних видань, інформаційну підтримку веб-сторінки бібліотеки (сайт університету).

Основну довідкову та консультаційну роботу здійснювали два бібліографи, які виконуючи запити користувачів використовували довідковий фонд бібліотеки (універсальні та галузеві енциклопедичні, словникові й інші видання), каталоги та покажчики бібліотеки, електронний каталог, електронний репозитарій, мережу інтернет.

В режимі віддаленого доступу користувачі бібліотеки мали можливість здійснювати запити через віртуальну бібліографічну довідку. На жаль, щороку зменшується статистика виконаних віртуальних довідок через об'єктивний процес: більшість студентів для пошуку потрібної інформації використовують інтернет.

Бібліографічна діяльність бібліотеки охоплювала такі напрямки:

- виконання довідок, надання консультацій;
- бібліографічне інформування та консультування (у т. ч. в системі ВРІ/ДОК);
- створення бібліографічної продукції: науково-допоміжних та біобібліографічних покажчиків, персоніфікованих видань, рекомендаційних списків літератури за тематикою навчальних дисциплін;
- редагування бібліографічних списків, посилань на інформаційні джерела;
- проведення занять з інформаційної культури;
- індексування наукових тем за УДК, надання авторських знаків друкованим виданням.

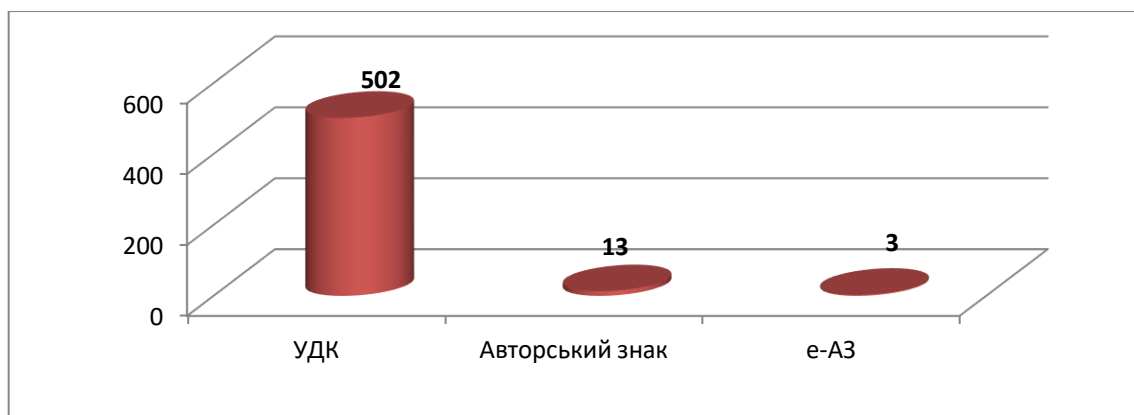
За звітний період до фонду бібліотеки надійшло 3 збірника наукових праць, 5 матеріалів наукових конференцій. Розписано 505 статей з журналів, 169 статей зі збірників наукових праць та 677 статей з матеріалів наукових конференцій.

Упродовж 2019 року виконано 1889 довідок, з них: тематичних – 534.

Проведено 1 День інформації, представлено 310 видань (кількість відвідувачів становила 107 осіб), проведено 20 просвітницьких заходів, кількість відвідувачів склала 97.

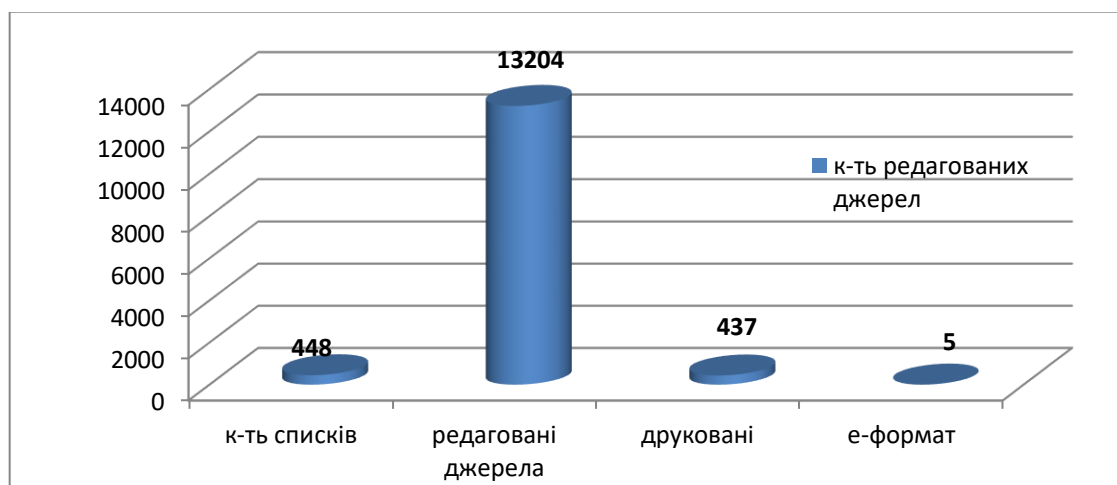
Індексовано за УДК 502 наукові теми, надано 13 авторських знаків, 3 – e-mail.
 Перевірено 448 списків літератури, виправлено 13204 джерел.
 Здійснено електронну доставку 5 документів 2 користувачам, кількість сторінок склала 208.

Таблиця 4. Індексування наукових тем та присвоєння авторських знаків документам

Кількість абонентів ВРІ – 0,
 ДОК – 2, кількість тем – 2.
 Проведено 1 бібліографічний огляд.

Таблиця 5. Редаговані джерела

Дві читальні зали мають мережу wi-fi, читальна зала № 2 – доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

Проведено 54 год. лекцій з інформаційної культури, метою якої є сприяння академічній доброчесності, запобігання плагіату, знання інформаційної етики та правил цитування й посилання на інформаційне джерело під час написання магістерських робіт тощо.

Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси

Автоматизація бібліотечних процесів здійснювалася шляхом формування електронного каталогу та електронного репозитарія.

Всі співробітники бібліотеки мають власні автоматизовані робочі місця і здійснюють певний цикл роботи: вносять записи документів бібліотеки до електронного каталогу або сканують документи до електронного репозитарія.

Електронний каталог бібліотеки налічує 89972 тис. записів і формується на базі ліцензованого програмного забезпечення „УФД/Бібліотека”. Протягом року до електронного каталога внесено 827 записів. Кількість звернень 2019 року становила 9386 користувачів, середньодобовий показник користування електронним каталогом – 26 користувачів.

Робота з ЕК проводилася за такими напрямками:

- каталогізування нових надходжень;
- рекласифікація видань за УДК (читальна зала № 1);
- уведення в базу даних ЕК літератури книгосховища бібліотеки (абонемент).

Таблиця 6. Зростання записів електронного каталогу за роками

Електронний репозитарій станом на 1 січня 2020 року налічує 22201 документ і є базою даних для інформаційного забезпечення освітнього і наукового процесу університету, електронного та частково дистанційного навчання. Електронний репозитарій університету є унікальним фондом видань навчальної, наукової та спортивної тематики, тут зібрані документи з фізичного виховання різних груп населення, фізичної реабілітації/терапії, туризму тощо.

Таблиця 7. Зростання кількості документів електронного репозитарія за роками

Протягом 2019 року співробітники бібліотеки внесли до електронного репозитарія 7194 документа, загальною кількістю сканованих сторінок 126732.

Таблиця 8. Кількість внесених документів до електронного репозитарія за роками (2013-2019 рр.)

Завдяки електронному репозитарію значно зросли показники електронної документовидачі, переглядів та завантаження файлів віддаленими користувачами бібліотеки. Найбільш запитуваними були навчальні та наукові видання.

Сьогодні електронний репозитарій налічує **6 фондів та 66 колекцій**.

Серед країн, які найбільше переглядають електронний репозитарій університету такі: Україна, Китай, США, Німеччина, Ірландія, Великобританія.

Порівняльний аналіз показників за останні три роки показує, що в репозитарії збільшується кількість електронних документів і спостерігається тенденція до збільшення кількості віртуальних користувачів бібліотеки та документовидачі. Найчастіше користувачі звертаються до колекції навчальних документів.

Електронні ресурси бібліотеки представлені також на сторінці бібліотеки (сайт університету), де розміщена необхідно інформація: послуги, структура, довідково-пошуковий апарат, книжкові експозиції, відкриті перегляди літератури, наукові праці професорсько-викладацького складу (сформовані за абеткою), каталог електронних періодичних видань, тематичні бази даних тощо. Кількість звернень до сторінки бібліотеки у 2019 році становила 9107 (25 осіб щоденно).

У корпоративні проекти бібліотека залучена не була.

Науково-методична та науково-дослідна робота

Складовою наукової діяльності бібліотеки у 2019 році було бібліографування науково-педагогічних напрацювань професорсько-викладацького складу університету.

На сайт університету, сторінку бібліотеки було подано відомості про наукові праці професорсько-викладацького складу за 2018 рік. За кожним прізвищем сформовано 468 бібліографічних описів наукових статей та 427 бібліографічних описів наукових статей, опублікованих вченими за кордоном.

Водночас бібліотека здійснювала статистику та з метою візуалізації формувала наукові праці вчених, що друкуються в журналах наукометричних баз даних Scopus та Web of Science на сайт, в рубрику „Наукові праці професорсько-викладацького складу ЛДУФК

імені Івана Боберського, опубліковані в закордонних журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science”.

В рубриці „На допомогу науковцям” (сайт університету, сторінка бібліотеки) протягом року представлено 7 інформаційних документів, загальною кількістю 31 сторінка.

На допомогу освітньому процесу укладено 5 списків літератури до навчальних дисциплін.

Завданням методичної роботи бібліотеки було проведення теоретичних і практичних занять з інформаційної культури студентів, підготовка методичних рекомендацій прикладів цитувань одного з міжнародних стилів – Ванкувер.

За результатами науково-дослідної роботи 2019 року директор бібліотеки брала участь в 1 міжнародній науково-практичній конференції, опублікувала 2 статті.

Видавнича робота

У 2019 році укладено 5 бібліографічних покажчиків, з них біобібліографічних – 4, бібліографічних – 1. Покажчики внесені до електронного репозитарія університету.

1. Легендарний дисидент Валентин Мороз (1936–2019) [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 28 с. - (Серія „Наукова і спортивна спадщина ЛДУФК імені Івана Боберського”). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20867>
2. Приступа Євген Никодимович : біобібліогр. покажч. до 60-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 63 с. – (Серія „Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/17640>
3. Професор Грибовська Ірина Борисівна (кафедра фітнесу і рекреації Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського) : біобібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 26 с. – (Серія „Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”). – Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/21085>
4. Чеховська Любов Ярославівна – доцент кафедри фітнесу і рекреації Львівського державного університету фізичної культури : біобібліогр. покажч. до 50-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 25 с. – (Серія „Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/17804>
5. Сунік Олександр Борисович – провідний фахівець історіографії історії фізичної культури, спорту та олімпійського руху : біобібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 22 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/1725>

Підвищення кваліфікації, стажування

2019 року працівники бібліотеки кваліфікацію не підвищували, стажування не проходили.

Популяризація університетської освіти та науки, профорієнтаційні та просвітницькі заходи

Для популяризації університету здійснювався моніторинг рівня цитованості професорсько-викладацького складу в наукометричних базах даних з постійним оновленням показників на сайті університету (рубрика „Рейтинги”), в профілях професорсько-викладацького складу відстежувалися та актуалізувалися h-індекси Гірша в Scopus.

Просвітницька робота бібліотеки була спрямована на організацію та проведення культурно-просвітницьких заходів: виставок, книжкових експозицій, висвітлення результатів на сайті бібліотеки та у Facebook.

2019 року в стінах бібліотеки було експоновано 93 книжкові виставки, представлено 2073 видання, у т. ч. віртуальних виставок – 22, представлено 363 документа.

Таблиця 9. Виставкова діяльність бібліотеки

Назва підрозділу	Кількість експонованих виставок	Кількість використаної літератури
читальна зала № 1	9	934
читальна зала № 2	30	399
читальна зала № 3	54	740
Разом	93	2073

Міжнародна співпраця

Бібліотека має партнерські відносини з бібліотекою Університету фізичного виховання імені Йожефа Пілсудського м. Варшави. Щоквартально з цієї бібліотеки в рамках співпраці надходить журнал „Polish Journal of Sport and Tourism”.

Бібліотека співпрацює з редакцією журналу української діаспори Америки та Канади „Наш спорт” і має дозвіл на розміщення в електронному репозитарії статей цього видання.

Матеріально-технічна база бібліотеки

Матеріально-технічна база налічує 9 комп'ютерів для роботи співробітників, 4 комп'ютери для роботи студентів; 5 сканерів та 2 багатофункціональні пристрої. Дві читальні зали мають мережу wi-fi

Використовує ліцензійні програмні продукти: УФД/Бібліотека, Microsoft Windows 2010, Fine Reader 12, програмне забезпечення DSpace.

Директор бібліотеки

І. Р. Свістельник